

Luka 8,16-21

Propovijed: **Moja prava obitelj**

napisao Danijel Dragaš

2025.

POSTOJI ZAMKA

1. (Luka 8,16–17) Nitko ne užije svjetiljke i pokriva je posudom ili stavlja pod naslonjač, nego je stavlja na svijećnjak da vide svjetlo oni koji ulaze. Jer, nema ništa skrito što se ne očituje; i ništa tajno što ne postane poznato i ne dođe na javu.

1.1. Isus nastavlja govoriti u usporedbi. Usporedba je opisana na način koji su svi učenici mogli razumjeti. U ono vrijeme nije bilo struje, tako da kada je netko došao kući noću, prvo što bi učinio bilo je – upalio bi svijeću, i nakon toga bi je stavio na visoko mjesto, da što bolje rasvijetli prostoriju. Tek tada bi se ukućanin mogao slobodno kretati po svojoj kući, kao i svi ostali članovi obitelji koji bi došli nakon njega ili nje.

1.2. Mi danas činimo isto – kada dođemo kući, a vani je noć, prvo što tražimo jest prekidač za svjetlo; kada ga upalimo, onda se slobodno krećemo po svom domu.

1.3. U redu, idemo na pitanje: što je Isus htio reći ovom usporedbom svojim učenicima? Je li im htio reći: „Oni koji vjeruju u moje učenje ići će po svijetu i proklamirati Radosnu vijest – neće se sramiti niti bojati govoriti drugima o spasenju Božjem“?

Ili im govori: „Ako ne budete bili potpuno otvoreni prema mom učenju, nikada nećete spoznati tko ste zapravo i što vam je činiti kako biste baštinili život vječni“?

1.4. Drugim riječima, radi li se ovdje o propovijedanju i evangelizaciji mnogih koji trebaju u budućnosti čuti apostolsko Evandjelje, ili se radi o rastu u vjeri koji se događa kada dopustimo da Isusovo učenje potpuno uđe u naša srca?

1.5. Mnogi biblijski učitelji kroz povijest rekli su da se ovdje radi primarno o evangelizaciji drugih i da se svi mi koji smo se deklarirali kao kršćani moramo obvezati činiti isto. Često se isti učitelji vraćaju na stihove iz Mateja: „Vi ste svjetlo svijetu. Nije moguće sakriti grad koji leži na gori. Ne užije se

svjetiljka da se stavi pod posudu, nego na svijećnjak, te svijetli svima u kući. Tako neka vaše svjetlo zasja pred ljudima, da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima¹.”

1.6. I vjerujem da su djelomično u pravu. Ali postoji zamka ako je primarni fokus samo na navješćivanju Evanđelja. Zašto vjerujem da je to tako? Naime, sada već duže vrijeme proučavam Bibliju i dolazim do zaključka da je primarni fokus svih autora prvenstveno bio da prepoznamo sebe – tko smo mi, koja je svrha našeg postojanja, tko je Bog i što on traži od pojedinca da učini.

— Drugim riječima, primarni fokus smo mi, a ne navješćivanje Evanđelja – to dolazi kasnije, vjerujem. —

PROKLAMIRATI EVANĐELJE JE LAKO

2. S tim rečeno, podsjetimo se još jednom na kontekst u Luki svezi četiri sjemenja: mi smo tlo, a sjeme je riječ Božja. Ako nastavimo tumačiti u tom kontekstu i slijedeću usporedbu, onda je svjetiljka Isusovo učenje, a mi odlučujemo gdje ćemo staviti to svjetlo, ili ćemo ga sakriti tako da nam ne otkrije tko smo mi, ili ćemo ga staviti visoko da nas potpuno rasvijetli i otkrije tko smo i zašto smo stvoreni.

2.1. U tom kontekstu, želim reći slijedeće: proklamirati Evanđelje je *lako* i to može svatko činiti!

2.2. Kroz povijest su postojali pojedinci i grupe koje su sa strašću, znanjem, karizmom, i darom govora drugima proklamirali Evanđelje, ali to ne znači da su svi bili četvrto tlo – oni koji su izabrani. Poznajem osobno takve ljude danas. Divim se njihovom nastupu pred drugima, ali isto tako, kako sam proveo dosta vremena s nekima od njih, uvidio sam da su iznutra trule kosti – da se izrazim kao moj učitelj Isus kad je rekao isto farizejima². Njihova spoznaja o samima sebi, nažalost, daleko je od istine koju je donijelo Isusovo učenje.

2.3. Samo da kažem ovo: jedna od glavnih misli današnje crkve jest da njezini članovi proklamiraju Evanđelje onima koji ga još nisu čuli. Uče svoju zajednicu da to moraju činiti ako žele Bogu, crkvi i samima sebi dokazati da su stvarno Kristovi učenici. Drugim riječima, taj čin članovima crkve kroz vrijeme indirektno postaje temelj njihova spasenja – iako bi oni moj zaključak na prvu odbili, ja i dalje snažno vjerujem da je to istina.

2.4. Uz to, ljudsko uho voli riječi: „*Bez tebe drugi koji nisu čuli Evanđelje neće biti spašeni.*” Ako možda niste znali, moji dragi čitatelji, to se zove „mesijanski sindrom³” – i svi smo mi laka meta kada je ta uloga na stolu. Nama je prirodno htjeti biti nečiji spasitelj (mesija s malim „m”).

2.5. I crkva jako dobro zna da smo takvi; ona, nažalost, koristi tu činjenicu kako bi ispunila svoju kvotu novih članova. Ne svi, ali većina – da, vjerujem.

¹ Matej 5,14-16

² Matej 23,27

³ Mesijanski sindrom – psihološko stanje u kojem osoba vjeruje da ima posebno, božanski dano poslanje da spasi ili otkupi druge.

2.6. Dragi moji, crkva je prvenstveno organizacija, posao, i ona je vođena menadžerima koji su dobili upute od vrhovnog vodstva da ispune godišnji plan – baš kao što su to činili i farizeji⁴.

2.7. S druge strane, dopustiti Bogu da nam kaže tko smo mi, dopustiti Bogu da nas rasvijetli, dopustiti Bogu da nas ogoli, da nas nauči tko smo mi zapravo – to je najteža odluka koju je moralo, i danas mora, donijeti svako ljudsko biće samo za sebe.

2.8. Ne postoji čovjek koji se instinktivno, sam u sebi, ne bori svakodnevno kako bi izbjegao priznati da je zlo ljudsko biće koje ne zasluhuje Bođu naklonost. I zato, to bi trebao biti primarni fokus svakoga tko se odlučio slijediti Isusa Krista – a ne propovijedanje Evandjelja drugima koji nisu čuli.

2.9. Drugim riječima, naša prva i najvažnija obveza jest dopustiti svakodnevno da nas Isusovo svjetlo razotkrije, a onda mijenja, jer tek tada postajemo vojnici Bođu – spremni za bitku protiv sotone, samih sebe i ovoga svijeta.

MI TO NE MOŽEMO SAKRITI

3. Vratimo se malo unatrag. Rekao sam iznad da vjerujem da su biblijski učitelji djelomično u pravu (vidi §§1.5.-1.6.), ali moj je zaključak da je primarni fokus Isusovog učenja da mi priznamo tko smo pred Bogom – do kraja svog života. To je posao koji trebamo odrađivati svakodnevno. I onda, u tom procesu, naše svjetlo će početi svijetliti na van, a oni s kojima smo okruženi tada će sigurno uvidjeti naša dobra djela⁵.

3.1. U 17. stihu Isus govori da nema ništa skrito što se ne očituje – i to je istina. Ako smo mi odlučili da nas Isusovo učenje mijenja iznutra, ono će biti vidljivo i na van svima na svjedočanstvo.

— Mi to ne možemo sakriti, niti želimo, na kraju. —

3.2. Možda će netko reći: „Svakodnevno se preispitivati? Pa to je naporno, tko to može!?” I to je istina. Osoba koja shvaća da to *mora* činiti, nikada neće razumjeti milost Bođu i neće na kraju ustrajati u njoj. Samo oni kojima je to *potreba* činiti – znači, ne mogu živjeti drugačije i ne žele – ustrajati će do kraja.

3.3. Drugim riječima, oni, kojima je to *potreba* činiti, su tijekom svog putovanja u vjeri shvatili da tu potrebu stvara milost Bođu, koja je glavni pokretač duha koji prebiva u njima.

3.4. U redu, ide zaključak. Prvo, oprostite što se ponavljam, znam da to činim. Ali, jako mi je važno da ovo razumijete, i zato se ponavljam: lako je propovijedati Evandjelje, lako je ići po svijetu i pomagati siromašnima, lako je drugima govoriti da se pokaju jer neće baštiniti kraljevstvo Bođu, lako je pomoći onima u potrebi, lako je puniti crkve tisućama sljedbenika i citirati biblijske stihove, lako je donirati velike svote novca organizacijama koje se deklariraju kao Kristove organizacije, lako je otvarati

⁴ Matej 23,15

⁵ Matej 5,16

sirotišta i bolnice... ali teško je – zapravo, vjerujem da je najteže – staviti svijeću na svijećnjak kako bi svakodnevno rasvijetlila tko smo mi pred Bogom.

3.5. S tim rečeno, nemojte misliti da stvarno vjerujem kako je lako sve što sam naveo iznad, to mi nije bio cilj. Cilj mi je bio da vas navedem na razmišljanje, da shvatite što Bog prvenstveno traži od svih nas. Sve ostalo je nebitno ako se nećemo uhvatiti u koštac s istinom koju je Isus donio na svijet. To je jedino važno u očima Božjim, to je *velika stvar* koju on hoće vidjeti da se odvija u našim životima – a ne propovijedanje Evanđelja, gradnja crkava i slične aktivnosti.

ISUS BACA BOMBU

4. U redu, idemo dalje. **(Luka 8,19–21)** *Majka njegova i braća njegova htjedoše k njemu, ali mu ne mogoše prići zbog mnogo ljudi. Netko mu priopći: 'Majka ti i braća stoje vani i žele te vidjeti.' On im odgovori: 'Majka moja i braća moja jesu oni koji slušaju riječ Božju i vrše je.'*

4.1. Ispred nas je događaj gdje je Isusova obitelj došla da ga vidi. Neću ulaziti u temu koju su mnogi teolozi već razjasnili, objasnili i detaljno obradili kako bi dokazali da je Marija imala djecu nakon Isusa i kako je Katolička crkva iskrivila pravu sliku o Mariji.

4.2. Samo ću ovo kratko reći: u samoj Bibliji postoji pismeni dokaz, u nekoliko knjiga Novog zavjeta, koji demantira stajalište Katoličke crkve. Eto, to je sve od mene što se tiče te teme. Ono što mene jako zanima jest Isus. Stvarno, taj čovjek je bio jedinstven, i stvarno nitko nije kao on, niti će ikada biti.

4.3. Idemo se prisjetiti nečega. Do ovog trenutka, on je govorio, poučavao, došao kući s terena, nastavio poučavati, čak nije ni stigao pojesti ništa već duže vrijeme zbog navale mase ljudi koji su željno iščekivali čuti njegovo učenje.

4.4. U cijelom tom ludilu, njegovi su učenici odlučili poslati vijest njegovima (majci, braći i sestrama) da dođu po njega jer je bio na kraju svojih snaga. Ide pitanje: zašto su to učinili? Moja pretpostavka je da su ga učenici već neko vrijeme nagovarali da se odmori, ali ih je on odbio poslušati, i zbog toga su se možda međusobno dogovorili da pozovu njegovu obitelj, koju će zasigurno poslušati – ipak mu je to obitelj.

4.5. To je, naravno, samo pretpostavka s moje strane, ali dozvolite mi da je razradim do kraja.

4.6. Čitamo u 20. stihu da mu je netko rekao: „*Majka ti i braća stoje vani i žele te vidjeti.*“ Nakon te izjave Isus baca „bomбу“ među svima prisutnima: „*Majka moja i braća moja jesu oni koji slušaju riječ Božju i vrše je.*“ Možda ne postoji u Bibliji događaj koji bolje opisuje ono što je Bogu važno i zašto je stvorio prvenstveno ovu našu realnost. Mislim da je Isus ovom izjavom rekao sve što treba biti rečeno. Ona je tako važna, tako duboka i tako veličanstvena... ali za neke – za druge – ona je neshvatljiva, nerealna, luda i besmislena.

4.7. S tim rečeno, prvo što želim negirati kao neistinu jest tvrdnja da Isus odbacuje svoju obitelj kao nešto važno u svom životu. To nije istina. Isus je poštovao, ljubio i čuvao svoju obitelj kao i svaki čovjek koji je živio i živi na ovoj planeti – dobro, skoro svaki čovjek.

4.8. Znači, Isus je razumio onu izjavu: „*Obitelj je na prvom mjestu*“, i siguran sam da je tijekom svog života dokazao da vjeruje u tu istinu. Ali, kada je počeo svoju službu, kada je shvatio koji plan njegov Otac ima s ovom realnošću – a to je: „*Moj Otac priprema kraljevstvo u kojem ću ja kao kralj živjeti s ostalom djecom Božjom, mojom braćom, mojim majkama, mojim sestrama, mojim očevima – to je moja prava obitelj s kojom ću ja živjeti kroz cijelu vječnost*“ – uvidio je da će se neki članovi obitelji međusobno duhovno odvojiti zbog te istine.

4.9. I to se događalo ispred njegovih očiju – on je svjedočio događajima gdje su se obitelji raspadale zbog te istine.

4.10. Nadalje, nemojmo zaboraviti, do ovog događaja njegova braća i sestre još nisu prihvatili u svojim srcima Isusovo učenje, a on, kao čovjek, nije znao (opet, moja pretpostavka) hoće li ga ikada prihvatiti. Tako da je iz osobnog iskustva već mogao razumjeti težinu te istine.

4.11. Kada uzmemo sve to u obzir – umor, glad, tugu u srcu koju je nosio u sebi jer neće svatko iz neke obitelji prihvatiti pravu istinu – onda dolazimo do zaključka koliko je hrabar i nepokolebljiv bio naš Gospodin Isus Krist.

— On koristi situaciju dolaska svoje fizičke obitelji da bi svima nazočnima dao do znanja što je zapravo važno. —

4.12. Mogu samo zamisliti kako je ovo zvučalo ljudima koji su ga slušali. Svi su, vjerujem, bili u šoku – pa čak i njegovi učenici, koji su ga već neko vrijeme vjerno pratili. Ne vjerujem da je itko na prvu dubinski razumio važnost Isusove poruke, ali vjerujem da su svi – uključujući njegove učenike i njegovu obitelj – na prvu pomislili da je skrenuo s uma.

4.13. Kako god da je bilo, neki od njih su tijekom svog života shvatili dubinu Isusove izjave. Shvatili su da je ljubav prema drugom djetetu Božjem važnija i stvarnija od ljubavi koju su imali prema svojoj fizičkoj obitelji.

4.14. Drugim riječima, dok mi kao djeca Božja stremimo prema onome veličanstvenom – onome što tek dolazi – djeca đavla streme prema ovozemaljskom, i tu njihova priča staje. Nema dalje. I kako život ide, htjeli mi to ili ne, ako se u našoj obitelji nalaze članovi koji streme ovozemaljskom, mi ćemo se duhovno postepeno odvajati od njih.

4.15. Shvaćajući to, sve ćemo više biti u potrazi da pronademo one koji imaju iste vrijednosti kao i mi. Tu su istinu, vjerujem, shvatili apostoli i svi Kristovi učenici dok su išli prema svojoj starosti.

MOJA PRAVA OBITELJ

5. U redu, idemo s primjenom. Ja svoju obitelj jako volim; oni u mom srcu imaju posebno mjesto i nema toga što ne bih učinio za svoju obitelj.

5.1. Ali istodobno, oni stvaraju veliku tugu u mom srcu. Kako život ide, sve više uviđam koliko vole sebe, a koliko vole Boga Oca, našeg Stvoritelja – ne vole ga zapravo nimalo. Pokušao sam kroz godine doći do njihovih srca i uma, pokušao sam ih uvjeriti da žive u laži koja ih vodi u sigurnu propast, pokušao sam im dokazati da smo mi, ljudska bića, stvoreni za nešto puno više – nešto veličanstveno i slavno. Pokušao sam im prikazati pravu sliku o Kristu, tako da bi se zaljubili u njega. Ali, nažalost, oni i dalje pričaju o istim stvarima, žive isti život kao i prije, ljube iste stvari kao i prije: ponos, osudu, samopravednost, samosažaljenje, ogovaranje, bludnost, lažnu sreću, lažnu nadu, lažnu stabilnost itd., itd.

5.2. Nevjerojatno je to zapravo — kada ste svjedok tome, kada iz prve ruke uvidate koliko je čovjek tvrd prema istini; čak će radije ostati nesretan nego priznati Boga u svom životu i osloboditi se. Toliko je tvrdo ljudsko srce.

5.3. Kako godine prolaze, sve manje imam nade za neke iz svoje obitelji. Trudim se, i truditi ću se do zadnjeg daha, da ta nada ne iščezne u potpunosti iz mene, ali došli smo do toga da se određene teme – kojih je jako malo – mogu staviti na stol da razgovaramo o njima. Oni sada znaju o čemu ja ne volim razgovarati, a ja znam o čemu oni ne vole razgovarati.

— Dok ja rastem u mudrosti Božjoj, oni ostaju zarobljeni u svojoj svjetovnoj mudrosti. Dok oni trule, ja se obnavljam i rastem – da se izrazim slikovito. —

5.4. Nažalost, potrebno je vrlo malo vremena da se dignemo od stola i svatko ode svojim putem. Nemamo iste vrijednosti, i to sada već svi znamo. Volimo se zbog prošlosti i zato što smo obitelj, ali to je sve. Kada se dignemo od stola, idemo odvojenim putevima naprijed.

5.5. S tim rečeno, na tom putu ispred mene, moja prava obitelj me čeka – čeka da se nađemo i onda satima razgovaramo o nadi i istini koja je u budućnosti. Naša srca znaju jako zaigrati od sreće kada pričamo o našem Kralju koji treba doći i uspostaviti svoje kraljevstvo.

5.6. Ja stvarno imam takve ljude u svom životu — toplo se nadam da i vi imate. Neki od njih su članovi moje fizičke obitelji, dok drugi nisu, ali svi se mi postepeno oblikujemo međusobno na sliku Božje obitelji.

5.7. A zašto je to tako? Zato jer dijelimo zajednički jednu glavnu istinu, a to je: naša srca ljube i vole Boga Oca i njegova Sina, Isusa Krista – a oni su nam na prvom mjestu.

5.8. I o tome je govorio Isus svome narodu: „*Majka moja i braća moja jesu oni koji slušaju riječ Božju i vrše je.*“

5.9. Za kraj, mi koji se deklariramo djecom Božjom moramo slijediti Isusov primjer. Ako nam se ukaže prilika da istaknemo nešto važno o Božjem planu, ne smijemo biti vođeni ljudskim slabostima – umorom, glađu, pritiskom mase za koju znamo da neće odobriti ono što želimo reći – trebamo željeti biti kao naš učitelj: hrabri, odvažni i nepokolebljivi u govorenju istine. To je jedino važno. Nikada ne znamo stoji li među masom, ili u maloj grupi ljudi, netko tko će čuti i u budućnosti razumjeti tu istinu.

5.10. Nadalje, Isus ne traži od nas da napustimo svoju fizičku obitelj. Ako nam životne okolnosti daju na znanje da možemo međusobno funkcionirati – i u većini slučajeva to je tako – onda ostanimo, budimo tu uz njih i gajimo nadu da će jednog dana ipak progledati.

5.11. Još nešto: neki od vas koji slušate ili čitate ovu propovijed nikada nećete razumjeti ovu istinu i odbacit ćete je odmah iz uma i srca. Dok drugi koji čitaju ili slušaju ovu propovijed, neće je odbaciti – čuvat će je u svom srcu i dopustiti da im život dokaže je li to istina ili nije.

5.12. Želim zaključiti ovu propovijed molitvom. Nadam se, u vašem slučaju, da će vam Bog dati dar da svi vaši članovi obitelji postanu djeca Božja. Ali ako ne postanu, molim Boga da vam da snage da izaberete ono što je važnije: „slušajte riječ Božju i vršite je u svom životu“.